

Satversmes tiesa izbeidz tiesvedību lietā par maksātnespējas administratora tiesībām pārsūdzēt tiesas lēmumu par administratora atcelšanu pēc tiesas iniciatīvas

2012. gada 25. septembrī Satversmes tiesa ir pieņēmusi lēmumu par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2012-08-01 „Par Civilprocesa likuma 363.²⁸ panta devītās daļas, ciktāl tā liedz iespēju pārsūdzēt tiesas lēmumu, ar kuru administrators tiek atcelts no maksātnespējas procesa pēc tiesas iniciatīvas uz Maksātnespējas likuma 22. panta otrās daļas 7. punkta pamata, un Maksātnespējas likuma 17. panta pirmās daļas 6. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. un 106. pantam”.

Apstrīdētās normas

Civilprocesa likuma (CPL) 363.²⁸ panta devītā daļa, redakcijā, kas bija spēkā līdz 2012. gada 1. jūlijam, noteica: „Tiesas lēmums par pieteikuma un sūdzības izskatīšanu nav pārsūdzams.”

Maksātnespējas likuma 17. panta pirmās daļas 6. punkts noteic: „Administratora sertifikāta darbība izbeidzas līdz ar tā termiņa notecējumu vai pieņemot lēmumu par tā izbeigšanu šādos gadījumos: [...] 6) tiesa ir atcēlusi administratoru uz šā likuma 22. panta otrās daļas 7. punkta pamata.”

Augstāka juridiskā spēka normas

Satversmes 92.pants: Ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Ikviens uzskatāms par nevainīgu, iekams viņa vaina nav atzīta saskaņā ar likumu. Nepamatota tiesību aizskārums gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu. Ikvienam ir tiesības uz advokāta palīdzību.

Satversmes 106.pants: Ikvienam ir tiesības brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai. Piespiedu darbs ir aizliegts. Par piespiedu darbu netiek uzskatīta iesaistīšana katastrofu un to seku likvidēšanā un nodarbināšana saskaņā ar tiesas nolēmumu

Lietas fakti

Pieteikuma iesniedzējs Nauris Durevskis ir sertificēts maksātnespējas administrators. Pieteikumā viņš norāda, ka saskaņā ar tiesas lēmumu, ir atcelts no maksātnespējas administratora pienākumu pildīšanas kādā maksātnespējas procesā. Pieteikumā norādīts, ka tiesa pieņemot lēmumu par administratora atcelšanu pēc savas iniciatīvas un tai nav pienākuma uzklaut administratora viedokli. Saskaņā ar apstrīdēto CPL normu šo tiesas lēmumu nav iespējams pārsūdzēt, tādējādi pieteikuma iesniedzējam tiekot liegtas tiesības uz lietas izskatīšanu pēc būtības.

Savukārt apstrīdētā Maksātnespējas likuma norma paredz tiesas lēmuma obligātas sekas, proti, Latvijas Sertificēto maksātnespējas procesa administratoru asociācijai ir jāizdod administratīvais akts par administratora sertifikāta darbības izbeigšanu. Bez šī sertifikāta pieteikuma iesniedzējs neesot tiesīgs turpināt savu darbību maksātnespējas procesa administratora amatā.

Latvijas Republikas Saeima 2012. gada 21. jūnijā pieņēma CPL grozījumus, citastarp grozot arī apstrīdēto CPL normu, papildinot to ar tekstu „Tiesas lēmums par administratora atcelšanu uz Maksātnespējas likuma 22. panta otrās daļas 1., 2., 3., 4. vai 7. punkta pamata ir pārsūdzams, iesniedzot blakus sūdzību. Šo blakus sūdzību apgabaltiesa izskata 15 dienu laikā.”

Saeima norāda, ka šie grozījumi novēršot visus pieteikumā minētos trūkumus, jo tie atļaujot administratoram pārsūdzēt tiesas lēmumu, ar kuru tas atcelts no pienākumu pildīšanas. CPL pārejas noteikumos paredzēts, ka šie grozījumi attiecināmi arī uz administratoriem, kurus tiesa atcēlusi no pienākumu pildīšanas laikā no 2010. gada 1. novembra līdz 2012. gada 1. jūlijam.

Tiesas secinājumi un lēmums

Satversmes tiesa secināja, ka Saeima ir novērsusi tos apstākļus, kas ir kalpojuši par pamatu konstitucionālās sūdzības iesniegšanai. [4].

Tiesības pārsūdzēt tiesas lēmumu, ar kuru administrators ir ticis atcelts no pienākumu pildīšanas, atbilstoši CPL pārejas noteikumu 57. punktam, attiecas arī uz tiem administratoriem, kuri atcelti no pienākumu pildīšanas līdz grozījumu izdarīšanai CPL 363.²⁸ panta devītajā daļā. Pieteikuma iesniedzējs ir izmantojis šīs tiesības un ir iesniedzis

blakus sūdzību par tiesas lēmumu, saskaņā ar kuru viņš atcelts no maksātnespējas administratora pienākumu pildīšanas. Līdz ar to nepastāv apstākļi, kas liecinātu par nepieciešamību turpināt tiesvedību šajā lietā. [5]

Vērtējot apstrīdēto Maksātnespējas likuma normu, Satversmes tiesa norādīja, ka šī norma nevar tikt vērtēta atrauti no Civilprocesa likuma 363.²⁸ panta devītās daļas, proti, abas šīs normas ir savstarpēji saistītas un izvērtējamas kopsakarā. Tādējādi lieta šajā daļā tika ierosināta, lai noskaidrotu, vai Maksātnespējas likuma 17. panta pirmās daļas 6. punktā noteiktās tiesiskās sekas var tikt piemērotas, pamatojoties un nepārsūdzamu pirmās instances tiesas lēmumu. Tādēļ tiesvedības turpināšana lietā daļā par Maksātnespējas likuma 17. panta pirmās daļas 6. punkta atbilstību Satversmes 92. un 106. pantam nav iespējama. [6]

Līdz ar to Satversmes tiesa izbeidza tiesvedību lietā Nr. 2012-08-01 „Par Civilprocesa likuma 363.²⁸ panta devītās daļas, ciktāl tā liedz iespēju pārsūdzēt tiesas lēmumu, ar kuru administrators tiek atcelts no maksātnespējas procesa pēc tiesas iniciatīvas uz Maksātnespējas likuma 22. panta otrās daļas 7. punkta pamata, un Maksātnespējas likuma 17. panta pirmās daļas 6. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. un 106. pantam”.

Satversmes tiesas lēmums ir galīgs un nepārsūdzams. Lēmums ir pieejams Satversmes tiesas mājas lapā.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt Satversmes tiesas lēmuma izpratni. Tā nav uzskatāma par lēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līna Kovalevska

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Lina.Kovalevska@satv.tiesa.gov.lv

67830748, 29813216